

onvoldoende om het bekken bij te vullen tijdens het groeiseizoen.

Oppervlaktewater (een gracht of beek) kan een volgende doeltreffende bron zijn voor de aanleg van een bufferbekken. Indien het water kan worden gecapteerd in periodes van hoogwater, krijgt het bekken een dubbele functie. Enerzijds wordt het overstromingsrisico ingeperkt, anderzijds wordt een irrigatiebron voor droogteperiodes gecreëerd. In droge zomers kan de waterkwaliteit echter minder gunstig evolueren of kan een captatieverbod worden uitgevaardigd. Bij de captatie van oppervlaktewater moet de waterkwaliteit minstens jaarlijks worden opgevolgd indien je met dit water *overhead* wil beregenen op groenten die in de Vegaplan Standaard staan opgesteld als 'klaar voor consumptie'. Ook voor opgevangen neerslag- of drainagewater is dit het geval.

De voorbije jaren werden in Vlaanderen ook projecten rond het gebruik van gezuiverd afvalwater opgestart. Het bekendste voorbeeld is de coöperatie Inero, die water afneemt van het diep-

vriesgroentebedrijf Ardo, zoals dit ook al 30 jaar succesvol gebeurt bij Hesbaya Frost. Dit water werd eerst ingezet in het productieproces en wordt vervolgens opgeslagen in een bekken, waarna het wordt gebruikt door de groenteteelers in de omgeving. In dergelijke projecten moeten enkele obstakels worden overwonnen. Vooreerst moet OVAM een grondstoffenverklaring afleveren voor het gebruik van het gezuiverd afvalwater als irrigatiewater. Dikwijls zijn daarvoor bijkomende zuiveringsstappen nodig. Om het gestockeerde irrigatiewater efficiënt te kunnen benutten door verschillende landbouwers, werd een leidingnetwerk aangelegd. Watertransport over de weg is immers zwaar verlieslatend. In lange termijn zijn irrigatienetwerken op het bedrijf doorgaans rendabeler, maar ze vragen bij aanvang een aanzienlijke investeringskost.

Besluit

Als je de aanleg van een bufferbekken voor vollegrondsberegening overweegt, moet je met veel factoren rekening

houden. Bekijk eerst of er in de nabije omgeving van het beoogde bekken voldoende mogelijkheden tot watercaptatie zijn. Vervolgens moet je een kosten-batenanalyse maken. De belangrijkste kost – naast de aanleg van het bekken zelf – is het ruimtebeslag. De rangorde van grondprijzen en het verlies aan cultuuropbrengst door niet-gebruikte wegen daarin sterk door. Als je het bekken tijdens het groeiseizoen kunt bijvullen, kun je overgaan op een groter areaal beregenen met een kleiner bekken, wat een gunstiger impact heeft op de rentabiliteit. Aansluitend moet je ook de kosten voor het onderhoud en het oppompen van water van en naar het bekken in rekening brengen. Voor sommige teelten, indien er niet kan worden bijgevoerd tijdens het groeiseizoen, zal de aanleg van een bufferbekken door de hoge kosten niet rendabel blijken. In regio's waar een grondwaterwinning voor irrigatie mogelijk is, zal die steeds meer rendabel zijn dan een spaarbekken. De aanleg van een spaarbekken komt onder voorwaarden wel in aanmerking voor VLIF-steun. Indien het bekken in natte periodes ook wordt ingezet om water te bufferen en overstromingsrisico's te verlichten, kan ook worden bekeken of de investeringskost gedeeld kan worden tussen de overheid en private landbouwbedrijven. Maar ook in deze gevallen zal slechts voor een fractie van het te beregenen areaal water kunnen worden gestockeerd. Tot slot moet je de nodige vergunningen verkrijgen vooraleer het bekken kan worden aangelegd. ■

© PATRICK DIELEMAN

In 2019 werd op de site in Ardoe een irrigatiebekken aangelegd dat gevuld wordt met regenwater en gezuiverd afvalwater uit de fabriek. Landbouwers in de omgeving gebruiken dat water om hun velden mee te irrigeren tijdens drogere periodes. Daarvoor werd een leidingnetwerk aangelegd. Watertransport over de weg is immers zwaar verlieslatend.

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert in zijn platteland

Het Europese Leaderproject 'Van Landbouw tot Waterbouw' heeft de steun van deze partners.